

Сиромолот Едуард

аспірант кафедри державного управління,
публічного адміністрування та економічної
політики, керівник Інформаційного центру
Асоціації європейських прикордонних
регіонів, Харківський національний
економічний університет імені Семена
Кузнеця

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Базисним підходом у проведенні реформи державного управління України у 2022-2025 роках є застосування належного врядування («Good Governance»), як передумови європейської інтеграції для оцінювання ефективності, результативності державної політики і продовження необхідних реформ в рамках укладеної Угоди про асоціацію України з ЄС[1].

У напрямку «Ефективне врядування» Стратегії зазначено актуальність проведення удосконалення механізму спрямування і координації діяльності міністерств через визначення та формуванням переліку сфер міністерських політик для ефективного регулювання системи державного стратегічного планування.

Оновлена політика регіонального розвитку України 2021-2027 будується на європейському територіальному підході та передбачає створення системи державного управлінням розвитком функціональними типами територій.

Формування та розвиток функціональних типів територій в контексті історії євроінтеграційних процесів та формування політик ЄС, демонструє кращі управлінські рішення у сфері удосконалення євроінтеграційного механізму публічного управління розвитком територій[2, с.25].

З огляду на удосконалення державного управління України в контексті визначення сфер політик України, з однієї сторони, та євроінтеграційного курсу України, з другої сторони, на наш погляд інноваційним рішенням може

стати дослідження процесу синергії спільних управлінських дій, рішень та завдань в контексті реалізації політик державної стратегії регіонального розвитку України і євроінтеграційної політики територіальної згуртованості Європейського Союзу, як сфери публічного управління розвитком територій, на принципах впровадження доброго врядування, багаторівневого управління, територіальної функціональності та створення системи управління функціональними типами територій [3, с. 318].

Важливий зміст належного врядування («Good Governance») полягає у проведенні збору даних про кращі практики управління територіальним співробітництвом з метою їх поширення та удосконалення інструментів і стандартів належного врядування («Good Governance»), що є на нашу думку важливою особливістю євроінтеграційного механізму публічного управління розвитком територій [4].

Значущими аспектами оцінювання регіонального розвитку України за 2023 рік [5] є позитивні тенденції за 8-мю індикаторами, негативна динаміка за 6-ма індикаторами, та незмінна динаміка за 1-им індикатором. Для оцінки результативності надається інформація щодо кількості запланованих та виконаних заходів і залучених коштів. Серед визначених доцільних ефективних управлінських дій забезпечення регіонального розвитку у новому періоді оцінювання, зазначені чотири управлінські завдання, а саме:

- проведення відновлення територій громад і регіонів шляхом їх участь у євроінтеграційних процесах, продовження реформи децентралізації в контексті вирішення нових викликів, обумовленими військовим станом та можливостями розвитку України, як кандидата у члени ЄС,

- забезпечення належного фінансування регіональних проектів з державного фонду регіонального розвитку України;

- визначення переліку функціональних типів територій з запровадженням розробки для громад та регіонів ефективних механізмів та інструментів підтримки розвитку функціональних типів територій,

- забезпечення ефективної участі громад та регіонів у програмно-фінансових інструментах та фондах ЄС, які є доступними для України як

країни-кандидата у члени Європейського Союзу.

У Звіті щодо виконання Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС за 2024 рік у розділі 22. Регіональна політика та координація структурних інструментів. Кластеру 5: Ресурси, сільське господарство та єдність [6,с.90] визначено що регіональна політика є основним інструментом ЄС для зменшення регіональних розбіжностей та інвестування у сталий розвиток та інклюзивне соціально-економічне зростання, через «спільне управління» між Європейською Комісією та країнами-членами ЄС, реалізацію програм політики згуртованості з відповідним адміністративним потенціалом на програмному та проектному рівні, встановлення систем надійного фінансового управління та контролю, а також виконання *acquis* ЄС.

Серед наданих рекомендацій щодо регіонального розвитку України у зазначеному розділі Звіту є наступні рекомендації, а саме:

Стратегія регіонального розвитку України на 2021-2027 рік повинна містити практичні кроки з забезпеченням відповідних фінансових ресурсів для посилення сприяння співпраці та спроможності територіальних громад та регіонів у відповідності до регіональної політики ЄС та встановлення зв'язків з *European groupings of territorial cooperation* з застосуванням різних політичних інструментів для інтегрованого територіального (багаторівневого) управління, реалізацію програм співпраці *Interreg*, отримання досвіду реалізації політики згуртованості ЄС та обміну практиками управління тому числі з питань, пов'язаних із програмуванням, надійного фінансового управління, відбору проектів та укладення контрактів.

На нашу думку розпочатий процес створення моделі управління функціональними типами територій, а саме «Слобожанський мікрорегіон відновлення та розвитку територіального співробітництва» (Мікрорегіон) є актуальним кроком у реалізації регіональної політики України щодо розвитку функціональних типів територій [7,с.76].

Важливим напрямом подальшої співпраці з Асоціацією європейських прикордонних регіонів (АЄПР) [8,с.50;9,с.66], провідною європейською

організацію, є промоція кращих європейських практик у сфері створення організаційних форм багаторівневого управління розвитком територіальним та транскордонним співробітництвом серед українських громад та регіонів, та моделювання в рамках «Лабораторії розвитку територій, громад та регіонів» механізму конвергенції систем належного врядування та багатостороннього управління на рівні Мікрорегіону та European groupings of territorial cooperation, як форми міжнародного територіального співробітництва, багатостороннього партнерства, важливого індикатору у оцінюванні результативності процесу синергії спільних управлінських рішень та дій в умовах реалізації політик державної стратегії регіонального розвитку України і євроінтеграційної політики територіальної згуртованості Європейського Союзу та значущого інструменту розвитку функціональних типів територій і напряду удосконалення євроінтеграційного механізму публічного управління розвитком територій.

Список використаних джерел

1. Деякі питання реформування державного управління України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. Дата оновлення від 23.12.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>
2. Сиромолот Е. А. Роль та місце неформальної освіти у системі публічного управління розвитком територій / Е. А. Сиромолот // Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції, 7 березня 2024 р. - Полтава: ЦФЕНД, 2024. - Ч. 2. - С. 25-27. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32124>
3. Сиромолот Е. А. Ступінь інтеграції баз даних в оцінюванні ефективності реформ регіонального управління та євроінтеграційних процесів / Е. А. Сиромолот // Сучасні тенденції та розвиток соціально-економічних систем : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 4 грудня 2024 р. : тези допов. — Харків: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2024. - С.317-

319. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34956>

4. Centre of Expertise for Good Governance. URL: <https://rm.coe.int/centre-of-expertise-strategic-plan-2017-2022/1680766281>

5. Звіт за підсумками внутрішнього оцінювання.... URL: https://mtu.gov.ua/files/GetFileAttachment_0306_1.pdf

6. COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT. Ukraine 2024 Report. URL: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/ukraine-report-2024_en

7. Сиромолот Е. А. Особливості функціонування територій в умовах оновлення регіонального розвитку та євроінтеграційної політики / Е. А. Сиромолот // Публічне управління та адміністрування в Україні. – 2024. – Вип. 42. - С.73-78. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.42.13>

8. Ramirez M. The identification of thematic areas of multilateral partnership development between AEBR and Kharkov region in the context of relations history and European integration / M. Ramirez, E. Syromolot // Public administration: problems and prospects: materials of International scientific and practical internet conference, November 29, 2024 year. – Kharkiv: LLC «Constanta», 2024. – P. 47-52. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34669>

9. Gavkalova, N., Syromolot, E., Guillermo Ramírez, M., Mullan, C., & Lytovchenko, Ye. (2024). The significance of the Council of Europe’s governance tool “Territorial and cross-border cooperation” for regional development: Literature review. *Development Management*, 23(2), 56-69. doi: 10.57111/devt/2.2024.56.